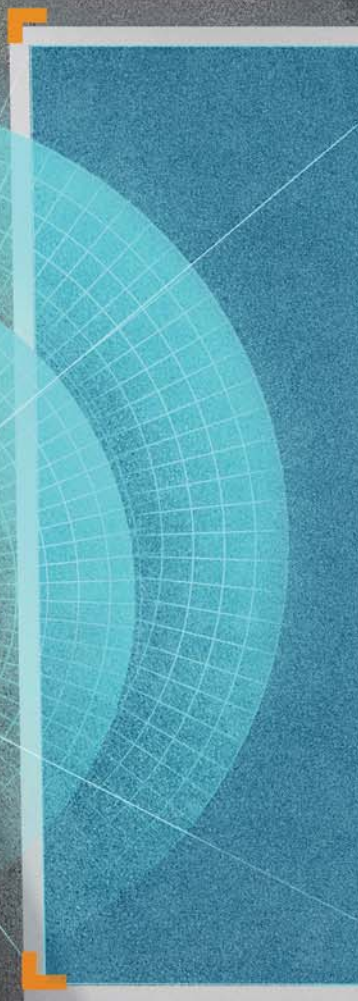

Φορολογία Φυσικών Προσώπων

Μέρος του
Συνοπτικού
Οδηγού
Φορολογίας
2017

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ
ΦΥΣΙΚΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΩΝ

01

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

1.1 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ποιοι έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης φόρου εισοδήματος και ποια είναι η προθεσμία υποβολής;

Οι φορολογούμενοι που έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους. Η δήλωση υποβάλλεται μέχρι και τις 30 Απριλίου του αμέσως επόμενου φορολογικού έτους.

Μπορώ να υποβάλω συμπληρωματική/τροποποιητική δήλωση φόρου εισοδήματος μέσω internet;

Μόνο εφόσον οι αρχικές δηλώσεις έχουν υποβληθεί και εκκαθαριστεί μέσω internet.

Πώς φορολογούνται τα εισοδήματα από διάφορες πηγές (π.χ. μισθούς, συντάξεις, επιχειρηματική δραστηριότητα, παροχές σε είδος, ενοίκια, τόκους, μερίσματα, δικαιώματα, υπεραξία μεταβίβασης τίτλων, εκμετάλλευση ακινήτων μέσω της οικονομίας του διαμοιρασμού);

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ
ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Εισόδημα σε ΕΥΡΩ	Συντελεστής επί του εισοδήματος
0,00 – 20.000,00	22%
20.000,01 – 30.000,00	29%
30.000,01 – 40.000,00	37%
≥ 40.000,01	45%

Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται πλέον με την ανωτέρω κλίμακα. Συνεπώς, στην περίπτωση που ένας φορολογούμενος λαμβάνει εισόδημα από μισθωτή εργασία ταυτόχρονα με εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, τα εισοδήματα αυτά θα φορολογηθούν στο σύνολό τους σύμφωνα με την ανωτέρω κλίμακα.

ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ

Συνυπολογίζεται στο φορολογητέο εισόδημα του φυσικού προσώπου οποιαδήποτε παροχή σε είδος λαμβάνει ο ίδιος ή συγγενικό του πρόσωπο στην αγοραία αξία του, εφόσον η συνολική παροχή σε είδος υπερβαίνει τα ΕΥΡΩ 300 ανά φορολογικό έτος.

Επιπρόσθετα, ορίζεται ειδικός τρόπος συνυπολογισμού στο φορολογητέο εισόδημα για τις ακόλουθες παροχές σε είδος προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο:

- **Παροχή εταιρικών οχημάτων:** Η αξία της παραχώρησης ενός εταιρικού οχήματος, υπολογίζεται ανάλογα ως ποσοστό της Λιανικής Τιμής Προ Φόρων (ΛΤΠΦ) του οχήματος, και ανάλογα της παλαιότητας αυτού.
- **Παροχή σε είδος με τη μορφή δανείου:** Η παροχή σε είδος με τη μορφή δανείου αποτιμάται διαφορετικά, ανάλογα με το εάν υφίσταται ή όχι έγγραφη συμφωνία που να προσδιορίζει το δάνειο. Η προκαταβολή μισθού άνω των τριών (3) μηνών θεωρείται δάνειο.
- **Δικαίωμα προαίρεσης απόκτησης μετοχών:** Η αγοραία αξία των παροχών σε είδος με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης απόκτησης μετοχών προσδιορίζεται κατά το χρόνο άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης ή μεταβίβασής του και ανεξαρτήτως εάν συνεχίζει να ισχύει η εργασιακή σχέση.

- **Παραχώρηση κατοικίας:** Η αγοραία αξία της παραχώρησης κατοικίας για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα ενός φορολογικού έτους, αποτιμάται στο ποσό του μισθώματος που καταβάλλει η επιχείρηση ή σε περίπτωση ιδιόκτητης κατοικίας σε ποσοστό 3% επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου.

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Εισόδημα σε ΕΥΡΩ	Συντελεστής %
0,00 - 12.000,00	15%
12.000,01 - 35.000,00	35%
≥ 35.000,01	45%

Τα μερίσματα που διανέμονται μέσα στο φορολογικό έτος 2017 φορολογούνται με συντελεστή 15%, οι τόκοι με συντελεστή 15%, τα δικαιώματα με συντελεστή 20%, ενώ το εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου με συντελεστή 15%.

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΥ (ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΗ ΜΙΣΘΩΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ)

Το εισόδημα που αποκτάται από την εκμετάλλευση ακινήτων μέσω της οικονομίας του διαμοιρασμού φορολογείται ως εισόδημα από ακίνητη περιουσία βάσει των σχετικών διατάξεων (όπως περιγράφεται παραπάνω) ενώ η μίσθωση του ακινήτου σε αυτή τη περίπτωση απαλλάσσεται του ΦΠΑ. Επιπλέον, στη μίσθωση κάθε ακινήτου ορίζεται όριο 90 ημερών σε ετήσια βάση.

Το συνολικό ετήσιο εισόδημα (πραγματικό ή τεκμαρτό) υποβάλλεται σε εισφορά αλληλεγγύης σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΕΙΔΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Εισόδημα σε ΕΥΡΩ	Συντελεστής επί του συνολικού εισοδήματος
0,00 - 12.000,00	0%
12.000,01 - 20.000,00	2,20%
20.000,01 - 30.000,00	5,00%
30.000,01 - 40.000,00	6,50%
40.000,01 - 65.000,00	7,50%
65.000,01 - 220.000,00	9,00%
≥ 220.000,01	10,00%

Ποια ποσά μειώνουν το φόρο;

Ποσοστό 10% των ιατρικών δαπανών και των εξόδων νοσοκομειακής περίθαλψης εφόσον αυτά υπερβαίνουν το 5% του φορολογητέου εισοδήματος και έχουν πραγματοποιηθεί μέσω ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής. Επίσης, ποσοστό 10% των δωρεών προς τους φορείς που αναγνωρίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών εφόσον αυτές δεν υπερβαίνουν το 5% του φορολογητέου εισοδήματος.

Περαιτέρω, ο φόρος εισοδήματος μισθωτών υπηρεσιών για εισόδημα χαμηλότερο των ΕΥΡΩ 20.000 μειώνεται κατά ποσό ΕΥΡΩ 1.900 για φορολογούμενους χωρίς παιδιά, ΕΥΡΩ 1.950 για φορολογούμενους με ένα παιδί, ΕΥΡΩ 2.000 για φορολογούμενους με δύο παιδιά και ΕΥΡΩ 2.100 για φορολογούμενους με τρία παιδιά και άνω. Η μείωση αυτή περιορίζεται κατά ΕΥΡΩ 10 για κάθε ΕΥΡΩ 1.000 του φορολογητέου εισοδήματος από μισθούς και συντάξεις.

Από 1 Ιανουαρίου 2017, η ανωτέρω μείωση φόρου συνδέεται με συγκεκριμένο ελάχιστο ποσό δαπανών που θα πρέπει να διενεργεί κάθε φυσικό πρόσωπο με χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής ανάλογα με το εισόδημά του. Συγκεκριμένα, οι δαπάνες που απαιτούνται για την κατοχύρωση της μείωσης φόρου, οι οποίες θα πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί μέσω πλαστικού χρήματος, υπολογίζονται με βάση την ακόλουθη προοδευτική κλίμακα:

- 10% του εισοδήματος για εισόδημα έως ΕΥΡΩ 10.000,
- 15% του εισοδήματος για εισόδημα από ΕΥΡΩ 10.000,01 έως και ΕΥΡΩ 30.000 και,
- 20% του εισοδήματος για το υπερβάλλον ποσό των ΕΥΡΩ 30.000, με μέγιστο απαιτούμενο ποσό δαπανών μέσω ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής το ποσό των ΕΥΡΩ 30.000.

Πώς φορολογούνται οι εισφορές σε ομαδικά ασφαλιστήρια συνταξιοδοτικά προγράμματα και πώς το ασφάλισμα στη λήξη του προγράμματος;

Ασφάλιστρα που καταβάλλονται στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων εξαιρούνται από τον υπολογισμό του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Στη λήξη του προγράμματος, κάθε περιοδικά καταβαλλόμενη παροχή φορολογείται με 15%, ενώ εφάπαξ καταβαλλόμενες παροχές φορολογούνται με 10% μέχρι ΕΥΡΩ 40.000 και με 20% κατά το μέρος που υπερβαίνουν τις ΕΥΡΩ 40.000. Σε περίπτωση πρόωρης εξαγοράς, οι παραπάνω συντελεστές αυξάνονται κατά 50%.

Τι ισχύει για το φόρο πολυτελούς διαβίωσης; Πότε επιβάλλεται και πώς υπολογίζεται;

Επιβάλλεται στα ποσά της ετήσιας αντικειμενική δαπάνης που προκύπτουν από την κυριότητα ή κατοχή επιβατικών αυτοκινήτων (από 1.929 έως 2.500 κυβικά με 5% και από 2.500 κυβικά και άνω με 13%), αεροσκαφών, ελικοπτέρων, ανεμοπτέρων, δεξαμενών κολύμβησης και σκαφών αναψυχής ιδιωτικής χρήσης άνω των 5 μέτρων (με 13%).

Πότε ένας φορολογούμενος θεωρείται φορολογικός κάτοικος Ελλάδας και πώς φορολογείται;

Φορολογικός κάτοικος Ελλάδος θεωρείται κάθε φυσικό πρόσωπο που έχει στην Ελλάδα τη μόνιμη ή την κύρια κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του ή το κέντρο των ζωτικών του συμφερόντων ή είναι προξενικός ή διπλωματικός ή δημόσιος λειτουργός ή δημόσιος υπάλληλος με ελληνική ιθαγένεια και υπηρετεί στην αλλοδαπή καθώς επίσης και όποιος βρίσκεται στην Ελλάδα συνεχώς για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τις 183 ημέρες.

Ο φορολογικός κάτοικος Ελλάδας φορολογείται για το παγκόσμιο εισόδημά του, με δυνατότητα πίστωσης φόρου αλλοδαπής, ενώ ο μόνιμος κάτοικος εξωτερικού φορολογείται μόνο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα (μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος).

Τι πρέπει να κάνει ο φορολογούμενος, όταν φεύγει μόνιμα από την Ελλάδα;

Υποχρεούται να υποβάλει, το αργότερο έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του πρώτου δεκαήμερου του μηνός Μαρτίου του φορολογικού έτους που ακολουθεί το φορολογικό έτος της αναχώρησης, την αίτηση για την αλλαγή φορολογικής κατοικίας (έντυπο Μ0) με συνημμένα τα συμπληρωμένα έντυπα Μ1 και Μ7 καθώς και έγγραφη δήλωση με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής του για τον ορισμό του φορολογικού εκπροσώπου (π.χ. έτος αναχώρησης 2017 - υποβολή αίτησης μέχρι 9 Μαρτίου 2018).

Περαιτέρω, υποχρεούται να υποβάλει το αργότερο έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του πρώτου δεκαήμερου του μηνός Σεπτεμβρίου επιπλέον υποστηρικτικά έγγραφα (π.χ. πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας) προκειμένου να ολοκληρωθεί η αλλαγή της φορολογικής κατοικίας (π.χ. έτος αναχώρησης 2017 - υποβολή υποστηρικτικών εγγράφων μέχρι 10 Σεπτεμβρίου 2018). Σε αυτή την περίπτωση, η δήλωση φόρου εισοδήματος (εάν υφίσταται η εν λόγω υποχρέωση) υποβάλλεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου (π.χ. έτος αναχώρησης 2017 - υποβολή αίτησης και δικαιολογητικών κατά το 2018 - προθεσμία υποβολής δήλωσης 31 Δεκεμβρίου 2018).

1.2 ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΑΠΟΦΥΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1.2.1 ΔΗΛΩΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ(ΠΟΘΕΝ ΕΣΧΕΣ)

Ποιοι έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης Πόθεν Έσχες;

Σύμφωνα με τις τροποποιημένες διατάξεις του Νόμου 3213/2003, οι οποίες είναι σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2015, συγκεκριμένες κατηγορίες φυσικών προσώπων έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης Περιουσιακής Κατάστασης (άρθρο 1, Ν. 3213/2003). Από αυτές τις κατηγορίες αξίζει να επισημάνουμε τις ακόλουθες:

- Στελέχη (πρόεδροι, αντιπρόεδροι, διευθύνοντες σύμβουλοι, διοικητές, υποδιοικητές, εκτελεστικά μέλη Δ.Σ., γενικοί διευθυντές) πιστωτικών ιδρυμάτων χρηματοπιστωτικών οργανισμών και επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες κλπ.).
- Στελέχη (ιδιοκτήτες, εταίροι, βασικοί μέτοχοι, εκτελεστικά μέλη Δ.Σ. και διευθυντικά στελέχη) ελληνικών εταιρειών που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις εφόσον: (α) το αντικείμενο αυτών των δημόσιων συμβάσεων υπερβαίνει το ποσό των ΕΥΡΩ 150.000 ανά διαγωνισμό, στην περίπτωση των δημόσιων διαγωνισμών, ή (β) ο προϋπολογισμός του έργου υπερβαίνει το ποσό των ΕΥΡΩ 300.000, στην περίπτωση των δημόσιων έργων (τεχνικών/ κατασκευαστικών). Σε αυτή την κατηγορία μπορούν να εμπίπτουν και τα φυσικά πρόσωπα που έχουν τη μόνιμη κατοικία τους στην Ελλάδα και είναι στελέχη αλλοδαπών επιχειρήσεων που συνάπτουν συμβάσεις με το Ελληνικό Δημόσιο. Αυτή η κατηγορία μπορεί να περιλαμβάνει οποιοδήποτε είδους εταιρεία που συμβάλλεται με το Ελληνικό Δημόσιο (π.χ. εταιρείες φαρμακευτικές, τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής κλπ.).
- Στελέχη (ιδιοκτήτες, μέτοχοι, εταίροι, πρόεδροι, διευθύνοντες σύμβουλοι, εκτελεστικά μέλη Δ.Σ., διαχειριστές, γενικοί διευθυντές) σε εταιρείες εκμετάλλευσης μέσων ενημέρωσης.
- Δικαστικοί και Εισαγγελικοί λειτουργοί και μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.
- Ο πρόεδρος και τα εκτελεστικά μέλη Δ.Σ. της Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. και οι κατέχοντες διευθυντική θέση στην εταιρεία αυτή.

Πέραν της υποβολής δήλωσης Περιουσιακής Κατάστασης, τα παραπάνω πρόσωπα έχουν επίσης υποχρέωση υποβολής δήλωσης Οικονομικών Συμφερόντων, η οποία περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με την επαγγελματική δραστηριότητα αυτών και των συζύγων τους, τη συμμετοχή τους σε εταιρείες καθώς και άλλες σχετικές πληροφορίες.

Ποια είναι η προθεσμία υποβολής δήλωσης Περιουσιακής Κατάστασης;

Οι υπόχρεοι οφείλουν να υποβάλουν την αρχική δήλωση Περιουσιακής Κατάστασης μέσα σε 90 ημέρες από την απόκτηση της ιδιότητάς τους. Τα μετέπειτα έτη, η δήλωση υποβάλλεται κάθε χρόνο κατά το διάστημα της θητείας, της άσκησης της δραστηριότητας ή της διατήρησης της ιδιότητάς τους και για ένα έτος μετά τη λήξη ή την απώλειά της. Η ετήσια δήλωση Περιουσιακής Κατάστασης κατατίθεται το αργότερο τρεις μήνες μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Οι ανωτέρω προθεσμίες ισχύουν και για τη δήλωση Οικονομικών Συμφερόντων.

Πού υποβάλλονται οι δηλώσεις Περιουσιακής Κατάστασης και Οικονομικών Συμφερόντων;

Από το έτος 2016 υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της ενιαίας ειδικής εφαρμογής «ΠΟΘΕΝ».

1.2.2 ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟ

Τι ισχύει για το περιουσιολόγιο στην Ελλάδα; Ποιοι έχουν υποχρέωση και τι πρέπει να δηλώνεται;

Η συγκρότηση περιουσιολογίου έχει ψηφισθεί από το Ελληνικό Κοινοβούλιο από το 2010.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του σχετικού νόμου, στο περιουσιολόγιο περιλαμβάνονται κυρίως ακίνητα, αυτοκίνητα, σκάφη, εναέρια μέσα μεταφοράς, μετοχές, εταιρικά μερίδια και μερίδια

αμοιβαίων κεφαλαίων. Ωστόσο, δεν αποκλείεται η υποχρέωση δήλωσης και άλλων περιουσιακών στοιχείων. Όλα τα φυσικά πρόσωπα (φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος) έχουν υποχρέωση συμμόρφωσης (αναμένεται η απόφαση Υπουργού Οικονομικών που θα ορίζει κάθε αναγκαία λεπτομέρεια).

1.2.3 ΝΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΑΠΟΦΥΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Κανόνες για τη Φορολογική Συμμόρφωση (FATCA)	▶ Πρόσφατα, υπεγράφη διμερής Συμφωνία Ελλάδας – ΗΠΑ για τη βελτίωση της διεθνούς φορολογικής συμμόρφωσης και την εφαρμογή του Νόμου FATCA, καθώς και το σχετικό Μνημόνιο Συνεννόησης των δύο πλευρών. ▶ Αφορά κανόνες για τη Φορολογική Συμμόρφωση που σχεδιάστηκαν από τις φορολογικές αρχές των ΗΠΑ, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η φοροδιαφυγή των Αμερικανών προσώπων (φυσικών / νομικών) που διατηρούν λογαριασμούς σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εκτός ΗΠΑ.
Αυτόματη Ανταλλαγή Πληροφοριών Χρηματοοικονομικών Λογαριασμών	▶ Διεθνής πρωτοβουλία του ΟΟΣΑ και του Συμβουλίου της Ευρώπης για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών φορολογικού ενδιαφέροντος σε διακρατικό επίπεδο. ▶ Συνιστά μια παγκόσμια πλατφόρμα που θα ανταλλάσσονται σε ετήσια βάση πληροφορίες από τη χώρα προέλευσης των εισοδημάτων στη χώρα της φορολογικής κατοικίας για διάφορες κατηγορίες εισοδήματος (πχ. μερίσματα, τόκοι, δικαιώματα, μισθοί, συντάξεις). ▶ Οι φορείς που είναι υπεύθυνοι για την αποστολή πληροφοριών φορολογικού ενδιαφέροντος στις αρμόδιες αρχές των κρατών - μελών είναι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κάθε είδους. ▶ Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2017 θα έχει γίνει η πρώτη αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών. ▶ Ενίσχυση ακόμη περισσότερο της διασυνοριακής συνεργασίας στο πλαίσιο αντιμετώπισης της διεθνούς φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής.
Οικειοθελής Αποκάλυψη	▶ Καινούργια διαδικασία επιτρέπει υποβολή από τους φορολογούμενους αρχικών ή τροποποιητικών δηλώσεων παρελθόντων ετών για όλα τα φορολογικά αντικείμενα στις αρμόδιες εφορίες μέχρι 31 Μαΐου 2017 ή νωρίτερα μέχρι 31 Μαρτίου 2017 ώστε να εξασφαλιστεί μικρότερος πρόσθετος φόρος, υπό την προϋπόθεση ότι η προθεσμία για την υποβολή της αρχικής δήλωσης είχε λήξει μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2016.

Συνοπτικός Οδηγός Φορολογίας 2017